

การประเมินหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น สำหรับบรรณารักษ์ในศตวรรษที่ 21

THE EVALUATION OF THE LIBRARY AND INFORMATION SCIENCES CURRICULUM FOR THE ESSENTIAL SKILLS DEVELOPMENT OF THE LIBRARIANS IN THE 21st CENTURY

สายสุดา ปันตระกูล¹ บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร² และบรรพต พิจิตรกำเนิด³

Saisuda Pantrakool¹ Boonyalak Tumnanchit² and Bunpod Pijitkamnerd³

^{1,2,3}คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

^{1,2,3}Faculty of Humanities and Social Sciences, Suan Dusit University

Received: March 31, 2018 / Revised: July 31, 2018 / Accepted: October 16, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับบรรณารักษ์ในศตวรรษที่ 21 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยนักศึกษาหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 32 คน ผู้ใช้บัณฑิตสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาและแบบประเมินของผู้ใช้บัณฑิต โดยใช้รูปแบบซีป (CIPP Model) เป็นกรอบการประเมินหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า 1) มีการจัดสภาพแวดล้อมของหลักสูตร 2) ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนสูงสุด รองลงมาคือ การจัดหลักสูตรและสื่อ/เอกสาร อุปกรณ์และสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน 3) ด้านกระบวนการ พบว่า นักศึกษาพอใจด้านการจัดการเรียนการสอนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอนมากที่สุด มีการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และ 4) ผลผลิต พบว่า นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาในหลักสูตร ร้อยละ 96.87% การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในมิตินักศึกษาประเมินตนเองพบว่า นักศึกษาประเมินตนเองด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมากที่สุด ส่วนมิติของผู้ใช้บัณฑิตพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตประเมินด้านความสามารถทั่วไปสูงสุด รองลงมาคือ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความสามารถเฉพาะวิชาชีพ

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร รูปแบบซีป บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

Abstract

The purpose of this survey research was to evaluate the Library and Information Science Program for development of essential skills of librarians in the 21st Century. The research informants comprised a group of 32 fourth year students in the Library and Information Science Program during the academic year 2017, and a group of 32 employers the graduates from the Program. The employed research tools for data collection were a questionnaire for the students and an assessment form for the employers. The CIPP Model was used as the framework for evaluation.

The research findings were as follows: (1) regarding the context, there was the arrangement of the Program's context; (2) regarding the input factors, it was found that the highest satisfaction of the students was with the instructors, followed by their satisfactions with the program management, media/documents, materials, and instructional facilities, respectively; (3) regarding the process, it was found that the highest satisfaction of the students was with the instructional management with the use of information technology for instruction, followed by their satisfaction with measurement and evaluation process in accordance with the rules and regulations and the agreements in advance; and (4) regarding the products, it was found that 96.87% of the students graduated on time as specified in the program; as for the development of desirable characteristics of the students based on their self-assessment, it was found that the students assessed themselves at the highest level in the dimensions of knowledge, intellectual skill, interpersonal relationship, and responsibility; on the other hand, in the assessment of employers of the graduates, the general ability was most significant, followed by the information technology skills, and professional competencies.

Keywords: Program evaluation, CIPP Model, Library and Information Science Program

บทนำ

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ความสามารถเพียงพอสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วยทักษะความสามารถในการผลิตผลงาน ประสิทธิภาพในการสื่อสาร ความรู้ความสามารถด้านดิจิทัลและความคิดที่เกี่ยวกับการปรับตัวและจัดการความสลับซับซ้อนของเหตุการณ์ การคิดขั้นสูงอย่างเป็นเหตุเป็นผล (Levin, 2001) ดังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น โดยมีการพัฒนา

ศักยภาพคนตามช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ กำหนดให้มีการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง (The National Economics and Social Development Board, 2017) ทักษะดังกล่าวเป็นสิ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีการกิจหลายประการทั้งด้านการผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงมีการกิจสำคัญในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Ornstein & Hunkins, 2013) ในทางปฏิบัติมักจะพบว่า ทุกหลักสูตรจะกำหนดปรัชญา และวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งเมื่อใช้หลักสูตรไปได้ระยะหนึ่งจะต้องมีการประเมินหลักสูตรเพื่อทบทวนถึงความครอบคลุม ความทันสมัยเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตร (Polsaram, 2006)

การประเมินหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากกลุ่มผู้ใช้หลักสูตรจะประเมินเพื่อพิจารณา ตรวจสอบระบบการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่กำหนดให้ทุกหลักสูตรต้องมีการพัฒนาให้ทันสมัย แสดงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุก 5 ปี และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง (Office of the Higher Education Commission, 2009)

หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตรมหาวิทยาลัยสวนดุสิต เริ่มเปิดสอนระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ในปี พ.ศ. 2523 ต่อมาพัฒนาเป็นแผนงานจัดการสารสนเทศของหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. 2548 และมีการพัฒนาเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตรขึ้นใหม่อีกครั้งในปี พ.ศ. 2556 เพื่อตอบสนองความต้องการบรรณารักษ์ยุคใหม่ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนโดยเน้นให้บัณฑิตมีความสามารถด้านการจัดการห้องสมุดและสารสนเทศ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม เป็นผู้พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องหรือสามารถเพิ่มพูนความรู้โดยการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (Suan Dusit Rajabhat University, 2013) รวมทั้งมีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับบรรณารักษ์ในศตวรรษที่ 21 ในด้านการแนะนำแหล่งและให้บริการสารสนเทศ การจัดเก็บสารสนเทศ

และความรู้อย่างเป็นระบบการจัดการสารสนเทศ การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศและการรู้สารสนเทศ (Mettarikanon & Juychu, 2016)

หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตรมหาวิทยาลัยสวนดุสิต จัดการเรียนการสอนครบกำหนด 5 ปี ซึ่งได้กำหนดตามรอบการประเมินเพื่อนำผลมาปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรโดยเน้นทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล คณะกรรมการหลักสูตรจึงเห็นสมควรให้มีการดำเนินการประเมินหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร พ.ศ. 2556 เพื่อศึกษาข้อมูลและนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ (Ornstein & Hunkins, 2013) จากการศึกษาแนวคิดและหลักการในการประเมินหลักสูตรจะมีรูปแบบการประเมินหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบที่ยึดเป้าหมายเป็นฐาน (Provus, 1971) การประเมินที่ต้องตัดสินเปรียบเทียบกับมาตรฐาน (Scriven, 1973; Stake, 1975) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 2008) และมีการขยายผลโดยเพิ่ม IEST (Stufflebeam & Coryn, 2014)

รูปแบบสำคัญของการประเมินโดยใช้รูปแบบชิปคือการประเมินสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต เป็นรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ครอบคลุม ดังนั้นในการประเมินหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร พ.ศ. 2556 จึงนำรูปแบบชิปมาใช้เป็นกรอบการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรปี พ.ศ. 2562 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการห้องสมุดและสารสนเทศ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมดังปรัชญาของหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร พ.ศ. 2556

เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับบรรณารักษ์ในศตวรรษที่ 21

ทบทวนวรรณกรรม

1. การประเมินรูปแบบชิป

การประเมินหลักสูตรรูปแบบชิป (CIPP Model และ CIPPIEST) ของ Stufflebeam เป็นกระบวนการบรรยายการหาข้อมูล และการให้ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีที่สุด หลักการสำคัญของการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบชิป จะมุ่งการประเมินสถานการณ์ต่างๆ ของหลักสูตร 4 ส่วนคือ การประเมินด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ดังมีรายละเอียดดังนี้

การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้หลักการและเหตุผลมากำหนดเป้าหมาย การประเมินสภาพแวดล้อมจะช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรรู้ว่าสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีความต้องการและปัญหาใดที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ประเด็นการประเมินครอบคลุมวิสัยทัศน์ จุดหมาย และโครงสร้างหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการนั้นๆ มีวิธีการประเมิน 2 วิธีคือ การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกของหลักสูตร เพื่อหาโอกาสและแรงผลักดันจากภายนอก ระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาช่วยพัฒนา ส่งเสริมหลักสูตรให้ดีขึ้น เช่น การประเมินเอกสาร ปรัชญา นโยบาย และอาคารสถานที่ และวิธีที่สองคือ การประเมินโดยการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติได้จริงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อมภายในของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร เกณฑ์การวัดและการประเมินผล (Chintapanyakun et al., 2017)

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลมาช่วยตัดสินใจว่าจะขอความช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกดีหรือไม่ ประเด็น

การประเมินครอบคลุม อาคาร คุณลักษณะ คุณวุฒิ คุณสมบัติประสบการณ์ของผู้บริหาร ผู้สอน จำนวนคุณภาพของผู้เรียน วัสดุ อุปกรณ์ หนังสือตำรา เอกสารหลักสูตร การสนับสนุนส่งเสริมของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เวลาและช่วงเวลา การประเมินปัจจัยนำเข้าอาจกระทำได้โดยจัดทำในรูปแบบของคณะกรรมการอาศัยผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้ทำเอาไว้แล้ว ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษาและทำการวิจัยเชิงทดลองเป็นการนำร่อง การประเมินปัจจัยนำเข้าจะช่วยให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจ ควรจะหาวิธีการใด วิธีการที่มีอยู่แล้ว หรือวิธีการที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ การดำเนินงานควรเป็นอย่างไรจึงจะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จ

ด้านการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินที่มีเป้าหมายเพื่อสืบค้นจุดอ่อน จุดแข็งของรูปแบบการดำเนินงานของหลักสูตร เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกวิธีการ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ประเด็นการประเมินครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร การนิเทศ กำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินกระบวนการนั้นจำเป็นต้องอาศัยวิธีการหลายๆ อย่าง เช่น การสังเกตแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติ การวิเคราะห์ การปะทะสัมพันธ์ การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วนประมาณค่าและการให้เขียนรายงาน ประเภทปลายเปิด

ด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่า ผลลัพธ์ในผู้เรียนเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่คาดหวังไว้ มากน้อยเพียงใด ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสามารถ สมรรถนะ และคุณธรรมจริยธรรม เจตคติ และสามารถนำความรู้จากการเรียนการสอนในหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง

ในปี ค.ศ. 2014 Stufflebeam & Coryn มีการปรับขยายรูปแบบการประเมินหลักสูตรชิป โดยเพิ่ม IEST 4 ด้านคือ การประเมินผลกระทบ (Impact

evaluation) เป็นการประเมินผลงานหรือผลที่เกิดจากการเรียน และนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ในการทำงาน การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness evaluation) เป็นการประเมินผลติดตามผู้เรียนหลังจากจบหลักสูตรว่ามีคุณภาพและประสบความสำเร็จ มีความก้าวหน้าด้านความรู้ความสามารถหลังปฏิบัติงานไปแล้ว 6-12 เดือน การประเมินความยั่งยืน (Sustainability evaluation) เป็นการประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรว่า สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนา งานหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้อย่างไร โดยมีการติดตามผลของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรไปอีกระยะหนึ่ง ซึ่งใช้ระยะเวลานานมากกว่า 1 ปี

การประเมินการถ่ายโยงความรู้ (Transferability evaluation) เป็นการประเมิน ผลที่เกิดกับผู้เรียน ในการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปขยายองค์ความรู้ ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยการประยุกต์แนวคิดทฤษฎีทางการศึกษาใหม่ๆ ไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาได้ หรือนำความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรไปใช้ในการสอนแบบบูรณาการในสถานที่ต่างๆ

2. สมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับบรรณารักษ์ในศตวรรษที่ 21

สมรรถนะและทักษะที่จำเป็นเฉพาะด้านสำหรับบรรณารักษ์และนักสารสนเทศ จากการวิเคราะห์ของนักวิชาการและสมาคมวิชาชีพ พบว่า สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับบรรณารักษ์และนักสารสนเทศพบว่า (American Library Association, 2009; Ptak-banchak, 2012; Thanuskodi, 2015; Special Libraries Association, 2016; Mettarikanon & Juychu, 2016)

ด้านการแนะนำแหล่งและให้บริการสารสนเทศ เป็นความสามารถของบรรณารักษ์ที่ต้องเน้นบริการที่สนับสนุนการแนะนำแหล่งสารสนเทศและการค้นคว้าเพื่อการวิจัย หรือกิจกรรมหลักของมหาวิทยาลัย/สถาบัน

นั้นๆ โดยเฉพาะแหล่งและบริการที่ต้องใช้ความรู้ด้านไอซีทีในการเข้าถึงการให้บริการสารสนเทศดิจิทัล

ด้านการจัดเก็บสารสนเทศและความรู้อย่างเป็นระบบ เป็นสมรรถนะของการจัดโครงสร้างความรู้และสารสนเทศเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับจัดเก็บและค้นคืนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ประกอบด้วยความรู้และทักษะด้าน Metadata, Ontologies และการแบ่งหมวดหมู่ย่อยอย่างเป็นระบบ

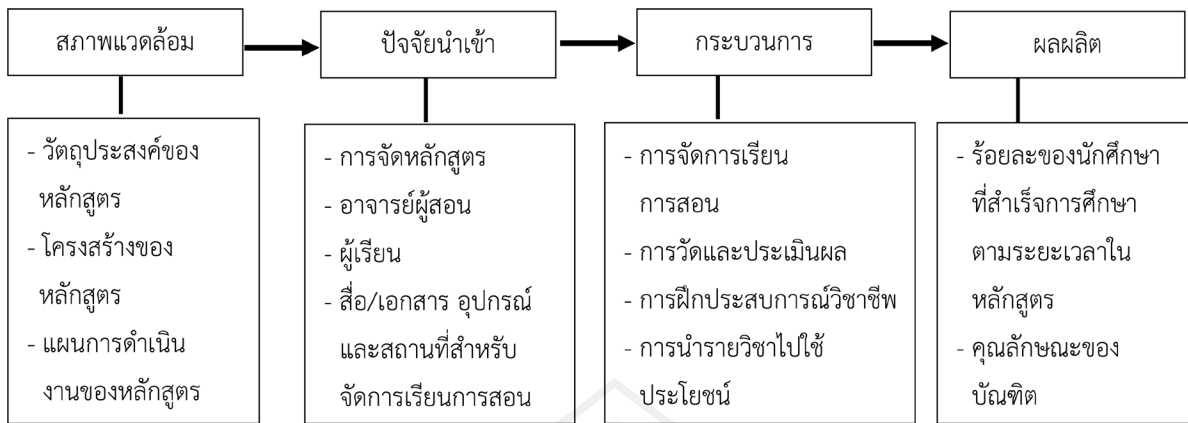
ด้านการจัดการสารสนเทศ เป็นทักษะที่จะทำให้มีการประยุกต์ใช้สารสนเทศ ภายใต้หน้าที่ที่จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการสื่อสารที่ทำหน้าที่ในการคัดเลือก จัดระบบจัดเก็บ และเผยแพร่ข่าวสารความรู้เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับข่าวสารความรู้จากระบบ ผ่านการรวบรวม การตรวจสอบข้อมูล การจัดหมวดหมู่หรือการจำแนก การเรียงลำดับข้อมูล การสรุป การจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระเบียบ

ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เป็นทักษะด้านการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือ วารสาร หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยการวิเคราะห์ คัดเลือก จัดซื้อ ขอรับบริจาคและแลกเปลี่ยน ตรวจรับ การติดตามทวงถาม และจัดเตรียมทรัพยากรสำหรับงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ

ด้านการรู้สารสนเทศ เป็นทักษะความรู้ความสามารถของบุคคลที่บอกความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้ สามารถประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและใช้สารสนเทศอย่างเหมาะสมและมีจริยธรรม เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

3. กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดการประเมินหลักสูตร โดยใช้รูปแบบซีป (CIPP Model) เพื่อกำหนดกรอบงานวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการประเมินหลักสูตร

วิธีการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลเพื่อการประเมินหลักสูตร

1.1 นักศึกษาหลักสูตรบริหารศึกษาศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 32 คน

1.2 ผู้ใช้บัณฑิตสาขาบริหารศึกษาศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 32 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาและแบบประเมินของผู้ใช้บัณฑิต ดังนี้
ชุดที่ 1 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรบริหารศึกษาศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 4

แบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรบริหารศึกษาศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ พ.ศ. 2556 ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและปลายเปิด

แบบประเมินการนำรายวิชาของหลักสูตรบริหารศึกษาศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ พ.ศ. 2556 ไปใช้ประโยชน์ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ชุดที่ 2 สำหรับผู้ใช้บัณฑิตคือ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพแล้วไปใช้จริงกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้องเพื่อประเมิน

หลักสูตรโดยแจกแบบสอบถามชุดที่ 1 ให้กับนักศึกษาหลักสูตรบริหารศึกษาศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ในเดือนมกราคม 2561 และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 31 ฉบับ จาก 32 ฉบับ สำหรับแบบสอบถามชุดที่ 2 ดำเนินการส่งทางไปรษณีย์ให้ผู้ใช้นักศึกษาพร้อมจดหมายขอความร่วมมือโดยแนบซองติดแสตมป์ไปด้วยเพื่อการส่งกลับทางไปรษณีย์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรบริหารศึกษาศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ผลการวิจัยจำแนกออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. สภาพแวดล้อม

1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 5 ข้อคือ บัณฑิตที่มีคุณลักษณะ มีความรู้ในด้านการจัดการห้องสมุดและสารสนเทศได้จริง มีความใฝ่รู้ พัฒนานตนเองอยู่เสมอ มีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีใจรักบริการและมีคุณธรรมจริยธรรม

1.2 โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยจำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร 130 หน่วยกิต ประกอบด้วย

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 94 หน่วยกิต แบ่งเป็น (1) วิชาบังคับ 59 หน่วยกิต (2) วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และ (3) วิชาประสบการณ์วิชาชีพ 5 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ตามเกณฑ์ของ สกอ. เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี

1.3 แผนการดำเนินงานของหลักสูตร

มีการดำเนินการ วัน-เวลาที่จะเปิดการเรียนการสอนตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา มีการประเมินนักศึกษาแรกเข้า ซึ่งพบปัญหาการปรับตัวจากการเรียน

และขาดพื้นฐานภาษาอังกฤษที่ดี มีกลยุทธ์ในการดำเนินการ จัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ จัดการทดสอบและฝึกอบรม เสริมความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษ

2. ปัจจัยนำเข้า

ปัจจัยนำเข้าของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ เป็นการประเมินความพึงพอใจต่อ

2.1 การจัดหลักสูตร

2.2 สื่อ/เอกสาร อุปกรณ์และสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอน

2.3 อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภาพรวมของปัจจัยนำเข้า

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การจัดหลักสูตร	4.37	0.59	2
2. สื่อ/เอกสาร อุปกรณ์และสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอน	4.27	0.65	3
3. อาจารย์ผู้สอน	4.66	0.32	1
รวม	4.43	0.45	

จากตารางที่ 1 ปัจจัยนำเข้า พบว่า นักศึกษาพอใจด้านอาจารย์ผู้สอนสูงสุด ($\bar{X} = 4.66$) ซึ่งเป็นความพึงพอใจระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดหลักสูตร และสื่อ/เอกสาร อุปกรณ์และสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.37$ และ 4.27 ตามลำดับ)

ด้านการจัดหลักสูตรพบว่า นักศึกษาพอใจการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรอย่างชัดเจนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ เปิดสอนรายวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตร และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน อันดับสุดท้ายคือ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับสาขาที่เรียน เช่น ไปทัศนศึกษา หรือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย ($\bar{X} = 4.45$ - 4.23 ตามลำดับ)

ด้านสื่อ/เอกสาร อุปกรณ์และสถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอนพบว่า ห้องสมุดมีความเหมาะสม

ต่อการเรียนรู้ และเพียงพอต่อนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนโดยรวม (เช่น ความสะอาด การถ่ายเทอากาศ แสง เป็นต้น) และการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า อันดับสุดท้ายคือ สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนโดยรวม (เช่น ความสะอาด ความสงบ รื่น รuid เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น ($\bar{X} = 4.39$ - 4.16 ตามลำดับ)

ด้านอาจารย์ผู้สอนพบว่า นักศึกษาพอใจการยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อวิจารณ์ของผู้เรียนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) รองลงมาคือ มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู อาจารย์ มีการวัดและประเมินผลตรงตามวัตถุประสงค์และครอบคลุมเนื้อหาวิชา อันดับสุดท้ายคือ มีความสามารถในการอธิบายและถ่ายทอดความรู้ ($\bar{X} = 4.81$ - 4.48 ตามลำดับ)

ด้านผู้เรียน พบว่า คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา ประกอบด้วยสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการคัดเลือกของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตและมีคะแนน GPAX ไม่ต่ำกว่า 2.00 หรือ GAT คำนวณหนัก 25%

3. กระบวนการ

กระบวนการของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ เป็นการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและด้านการนำรายวิชาไปใช้ประโยชน์ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ด้านกระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน

นักศึกษาพอใจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมาคือวิธีการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.52$) การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.52$) อันดับสุดท้ายคือ มีการจัดสอนซ่อมเสริมสำหรับนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียน ($\bar{X} = 4.32$)

ด้านการวัดและประเมินผลพบว่า นักศึกษาพอใจการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับรายข้อ การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพและยุติธรรม ($\bar{X} = 4.58$) วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.52$)

ตารางที่ 2 กระบวนการของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
ด้านกระบวนการด้านการจัดการเรียนการสอน			
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับลักษณะวิชาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.52	0.51	3
2. การใช้สื่อประกอบการสอนอย่างเหมาะสม	4.35	0.61	7
3. วิธีการสอนส่งเสริมให้นักศึกษาได้ประยุกต์แนวคิดศาสตร์ทางวิชาชีพและ/หรือศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาการเรียนรู้	4.45	0.62	5
4. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอน	4.65	0.49	1
5. มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะทางภาษาสากล	4.35	0.66	6
6. มีการจัดสอนซ่อมเสริมสำหรับนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียน	4.32	0.60	8
7. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษา	4.48	0.63	4
8. วิธีการสอนกระตุ้นการคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา	4.52	0.63	2
9. การจัดกิจกรรมในการพัฒนานักศึกษาในทักษะต่างๆ อย่างครบถ้วน	4.42	0.62	5
ด้านการวัดและประเมินผล			
10. วิธีการประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน	4.52	0.63	2
11. การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า	4.58	0.50	1
12. การวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพและยุติธรรม	4.58	0.50	1

ด้านการนำรายวิชาไปใช้ประโยชน์ พบว่า

1. กลุ่มวิชาภาษาพบว่า นักศึกษาพอใจวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในงานห้องสมุด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาคือ วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานห้องสมุด ($\bar{X} = 4.20$)

2. กลุ่มวิชาเฉพาะพบว่า นักศึกษาพอใจวิชาห้องสมุดและสารสนเทศมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาคือ การจัดระบบสารสนเทศและความรู้ การจัดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศ การจัดหมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน สารสนเทศ ห้องสมุด และสังคม การประชาสัมพันธ์ และการตลาดสารสนเทศ สัมมนาทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ การศึกษาผู้ใช้ การทำรายการทรัพยากรสารสนเทศ การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ การวิจัยเบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์ฯ การบริการห้องสมุดและการเผยแพร่สารสนเทศ การจัดการโครงการห้องสมุดและสารสนเทศ การส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ การจัดการห้องสมุดและองค์กรสารสนเทศ การจัดการความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การบริการอ้างอิงและสารสนเทศ อันดับสุดท้ายคือ วิชาการจัดการสารสนเทศสำหรับเด็ก ($\bar{X} = 4.65-4.05$) ตามลำดับ

3. กลุ่มวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศพบว่า นักศึกษาพอใจวิชา เครือข่ายทางสังคมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือ การเขียนโปรแกรมขั้นพื้นฐานสำหรับงานห้องสมุดและสารสนเทศ การค้นคืนสารสนเทศ การพัฒนาฐานข้อมูลบนเว็บห้องสมุดและสารสนเทศ การวิเคราะห์ และการออกแบบระบบงานห้องสมุดและสารสนเทศ การพัฒนาเว็บห้องสมุดและสารสนเทศ การจัดการฐานข้อมูลห้องสมุดและสารสนเทศ การสร้างและการจัดการเนื้อหาสารสนเทศ ห้องสมุดดิจิทัล อันดับสุดท้ายคือ วิชาโปรแกรมประยุกต์สำหรับงานห้องสมุดและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.45-4.15$) ตามลำดับ

4. ผลผลิต

ร้อยละของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาในหลักสูตรพบว่า นักศึกษาหลักสูตร

บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 สำเร็จการศึกษา จำนวน 31 คน คิดเป็น 96.87% การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ จำแนกออกเป็น 2 มิติคือ มิติด้านศึกษาประเมินตนเองและมิติของผู้ใช้บัณฑิต

มิติที่ 1 นักศึกษาประเมินตนเองพบว่า นักศึกษาประเมินตนเองด้านความรู้ ทักษะทางปัญญา และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมาคือ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.48$) อันดับสุดท้ายคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.42$)

มิติของผู้ใช้บัณฑิตพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตประเมินด้านความสามารถทั่วไปสูงสุด ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.28$) ความสามารถเฉพาะวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.23$) อันดับสุดท้ายคือ ความสามารถด้านภาษา ($\bar{X} = 4.10$)

อภิปรายผล

การประเมินหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ พ.ศ. 2556 ในด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ผลการวิจัยพบว่า

ด้านสภาพแวดล้อม หลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มีการจัดสภาพแวดล้อมของหลักสูตรโดยกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะความรู้ในด้านการจัดการห้องสมุดและสารสนเทศ ใฝ่รู้ สามารถพัฒนาและปรับตัวให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม มีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสามารถประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม มีใจรักบริการ มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกต่อวิชาชีพและมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ในด้านการผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม (Office of the Higher Education

Commission, 2009) ซึ่งภารกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา คือ การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพมีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดขึ้นสามารถสนองตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการและเพื่อตัดสินว่าการวางเค้าโครงและระบบของหลักสูตรตลอดจนการบริหารงานและการเรียนการสอนตามหลักสูตรเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องอย่างไร (Phupan, 2003) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Prasertsuk et al. (2008) ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าการประเมินสภาวะแวดล้อมด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก สอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของหลักสูตรในด้านสภาวะแวดล้อม

ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Nillapun (2012) พบว่า ปัจจัยนำเข้าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ คุณวุฒิ ความรู้ประสบการณ์ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยของอาจารย์มีศักยภาพที่เหมาะสม สอดคล้องกับ Sarawanawong et al. (2012) พบว่าการประเมินด้านอาจารย์ผู้สอนในภาพรวมผู้ตอบทุกกลุ่มเห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับมากเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน ผู้สอนมีการเตรียมการสอน เป็นที่ปรึกษาที่ดีต่อผู้เรียน และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการวิจัยของ Kananun (2005) ที่ทำการประเมินความเพียงพอในด้านอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา สถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนต่างๆ มีความเพียงพอจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้มีความพร้อมในการใช้หลักสูตร

ด้านกระบวนการพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศประกอบการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับเมื่อมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร

และการเรียนการสอน ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่กว้างไกลสามารถนำโลกภายนอกมาสู่ชั้นเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลมากมาย สอดคล้องกับ Falloon (2013) พบว่า การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการเรียนการสอนนำเสนอแนวทางใหม่เพื่อเสริมสร้างความรู้ของผู้เรียน และสัมพันธ์กับแนวคิดของ Panich (2011) ที่เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงถ่ายโอนและเชื่อมโยงทั่วถึงกันอย่างรวดเร็วด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงปลายนิ้วสัมผัส ส่วนด้านการวัดและประเมินผลพบว่า หลักสูตรมีการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อตกลงที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทางหลักสูตรมีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ Sarawanawong et al. (2012) พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล ผู้ตอบทุกกลุ่มเห็นว่า มีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้านคือการให้คะแนนของผู้สอนมีมาตรฐานและมีความยุติธรรมตรวจสอบได้

ด้านผลผลิตพบว่า ร้อยละของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาในหลักสูตร สำเร็จการศึกษา 96.87% การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในมิตินักศึกษาประเมินตนเองพบว่า นักศึกษาประเมินตนเองด้านความรู้ ทักษะทางปัญญาและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมากที่สุด ส่วนมิติของผู้ใช้บัณฑิตพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตประเมินด้านความสามารถทั่วไปสูงสุด รองลงมาคือ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถเฉพาะวิชาชีพ อันดับสุดท้ายคือ ความสามารถด้านภาษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sarawanawong et al. (2012) พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริงและที่ผู้ใช้มหาวิทยาลัยคาดหวังมีความแตกต่างกัน โดยคุณลักษณะของบัณฑิตที่ผู้ใช้มหาวิทยาลัยคาดหวังสูงกว่าคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นจริงและควรปรับปรุงด้านรายวิชา สถานที่เรียน สื่อการสอนและการจัดแผนการเรียน

สรุปผล

การประเมินหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาปรับปรุงและบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งในการประเมินนำหลักการของรูปแบบชีปมาเป็นกรอบการประเมินผลการประเมินช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์ของการดำเนินงานภายในหลักสูตรสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ความต้องการของผู้เรียนและสังคม รวมทั้งสามารถผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับบรรณารักษ์ในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านการแนะนำ

แหล่งและการให้บริการสารสนเทศ การจัดเก็บสารสนเทศ และความรู้อย่างเป็นระบบ การจัดการสารสนเทศ การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศและการรู้สารสนเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมกับการแข่งขันในโลกยุคปัจจุบัน และเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มุ่งหวังคือ ทำให้วิชาชีพบรรณารักษศาสตร์มีความรู้ทางด้านวิชาการ มีทักษะที่เป็นเลิศโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และสามารถบริหารจัดการสารสนเทศและสถาบันบริการสารสนเทศทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

References

- American Library Association. (2009). *ALA's Core Competences of Librarianship*. Retrieved March 2, 2017, from <http://www.ala.org/educationcareers/sites/ala.org>
- Chintapanyakun, T., Ruaengsri, S., Laksana, K. & Lhongsap, P. (2017). The new curriculum evaluation: CIPPIEST model. *Journal of the Police Nurses*, 9(2), 203-212. [in Thai]
- Falloon, G. (2013). Young students using iPads: App design and content influences on their learning pathways. *Computers & Education*, 68, 505-521.
- Kananun, S. (2005). *Evaluation of curriculum for the degree of master of education in education in educational administration at Rajabhat Institute Uttaradit*. Mater of Education (Education Administration), Uttaradit Rajabhat University. [in Thai]
- Levin, G. (2001). *Statement for Graphic Design in the 21st Century (Taschen)*. Retrieved March 2, 2017, from http://www.flong.com/texts/essays/statement_taschen
- Mettarikanon, D. & Juychu, D. (2016). Essential Competencies for LIS Students: Fostering the 21st Century Librarian. *Journal of Library and Information Science, SWU.*, 9(2), 87-97. [in Thai]
- Nillapun, M. (2012). *The Evaluation of Master of Education in Curriculum and Supervision Faculty of Education Silpakorn University*. Nakhon Pathom: Faculty of Education, Silpakorn University. [in Thai]
- Office of the Higher Education Commission. (2009). *Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF: HEd*. Bangkok: Ministry of Education. [in Thai]
- Ornstein, A. & Hunkins, F. (2013). *Curriculum: Foundations, Principles, and Issues* (6th ed). Boston, MA: Pearson.
- Panich, V. (2011). *Creating 21st Century Learning*. Bangkok: Tathata Publication. [in Thai]

- Phupan, S. (2003). *Concept for the creation and curriculum development*. Chiang Mai: The knowledge center. [in Thai]
- Polsaram, P. (2006). *The research trend and education development for future*. Bangkok: Office of the Education Council, Ministry of Education. [in Thai]
- Prasertsuk, N., Pooput, K., Rotjanalert, N., Karnchanaporn, L., Sookanan, S., Phayomyaem, S. & Buranawanna, S. (2008). *The Curriculum Evaluate Master of Arts Program in Community Psychology, Silpakorn University*. Nakhon Pathom: Faculty of Education, Silpakorn University. [in Thai]
- Provus, M. N. (1971). *Discrepancy evaluation for educational program improvement and assessment*. Berkely, CA: McCutchan.
- Ptak-banchak, A. (2012). *21st Century Librarians for 21st Century Libraries*. Retrieved May 20, 2017, from <http://docs.lib.purdue.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1091&context=iatul> Soutter
- Sarawanawong, J., Sasithanakornkaew, S., Vantamay, N., Chantrede, W. & Ngernpoolsap, D. (2012). The Evaluation of the Master of Arts Program in Communication Arts and Information B.E. 2552 Kasetsart University. *Journal of Library and Information Science, SWU*, 5(2), 89-101. [in Thai]
- Scriven, M. S. (1973). Goal-Free Evaluation. In Ernest R. House (Ed.). *School Evaluation: The Politics and Process*. Berkeley: McCutchan Publishing Company.
- Special Libraries Association. (2016). *Competencies for Information Professionals*. Retrieved May 20, 2017, from <https://www.sla.org/about-sla/competencies>
- Stake, R. E. (1975). To evaluate an arts program. In R. E. Stake (Ed.). *Evaluating the arts in education: A responsive approach*. (pp. 13-31). Colombus Ohio: Merrill.
- Stufflebeam, D. L. (2008). *The CIPP model for evaluation in national conference on educational research 17-18 January 2008*. Phitsanulok: Faculty of Education Naresuan University.
- Stufflebeam, D. L. & Coryn, C. L. S. (2014). *Evaluation: Theory, models and applications* (2nd ed.). San Francisco: Jossey-Bass.
- Suan Dusit Rajabhat University. (2013). *Bachelor of Arts Program in Library and Information Science 2556*. Bangkok: Suan Dusit Rajabhat University. [in Thai]
- Thanuskodi, S. (2015). *Professional Competencies and Skills for Library and Information Professionals: A Present-day Scenario*. Retrieved May 20, 2017, from <http://www.consaxvi.org/sites/default/files/10-S.%20Thanuskodi.pdf>
- The National Economics and Social Development Board. (2017). *The Eleventh National Economic and Social Development Plan (2017-2021)*. Bangkok: Office of the National Economics and Social Development Board. [in Thai]

Name and Surname: Saisuda Pantrakool

Highest Education: Ph.D. (Learning Innovation and Technology),
King Mongkut's University of Technology Thonburi

University or Agency: Suan Dusit University

Field of Expertise: Library and Information Science

Address: 295 Nakhon Ratchasima Rd., Dusit, Bangkok 10300

Name and Surname: Boonyalak Tumnanichit

Highest Education: Ph.D. (Technical Education Technology),
King Mongkut's University of Technology North Bangkok

University or Agency: Suan Dusit University

Field of Expertise: Education Technology

Address: 295 Nakhon Ratchasima Rd., Dusit, Bangkok 10300

Name and Surname: Bunpod Pijitkamnerd

Highest Education: Doctor of Philosophy in Quality Information
Technology, Phetchaburi Rajabhat University

University or Agency: Suan Dusit University

Field of Expertise: Library Science, Applied IT

Address: 295 Nakhon Ratchasima Rd., Dusit, Bangkok 10300